

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ NACIONALINĘ ŽEMĖS TARNYBĄ PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

2019-06-12 Nr. 4D-2019/1-423
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje 2019 m. balandžio 2 d. buvo gautas X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) skundas dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau vadinama ir – NŽT) Vilniaus rajono skyriaus (toliau vadinama – Skyrius) pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo 2019 m. vasario 19 d. prašymą.

2. Skunde, be kitų aplinkybių, nurodyta: „NŽT Vilniaus rajono skyrius ne pirmą kartą ignoruoja mano prašymą. Prašau Jūsų padėti gauti atsakymą [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Kartu su skundu pateiktas Pareiškėjo 2019 m. vasario 19 d. prašymas, adresuotas NŽT Skyriui (gavimo NŽT Skyriuje 2019 m. vasario 19 d. žyma Nr. 48FP-1114). Prašyme nurodyta: „Leiskite sužinoti, dėl kokių priežasčių vis dar nėra atkurtos man nuosavybės teisės į dalį namų valdos žemės sklypo, esančio <...>. Prašau informuoti, kokiam etape yra darbai.“

4. Skunde Seimo kontrolieriaus prašoma „padėti gauti atsakymą“.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Seimo kontrolieriaus patarėja 2019 m. balandžio 8 d. ir pakartotinai 2019 m. balandžio 24 d. darbo tvarka kreipėsi į NŽT Skyriaus darbuotojus. 2019 m. balandžio 26 d. NŽT Skyriaus darbuotoja informavo, kad į Pareiškėjo 2019 m. vasario 19 d. prašymą buvo atsakyta NŽT Skyriaus 2019 m. balandžio 26 d. raštu.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

6.1. **Seimo kontrolierių įstatymo:**

2 *straipsnis* – „1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno

kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai“;

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“;

20 straipsnis – „3. Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas (adresuojama), ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių. Informacija Seimo kontrolieriui pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos“;

22 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: 1) pripažinti skundą pagrįstu; 2) atmesti skundą; 3) nutraukti skundo tyrimą.“

6.2. Viešojo administravimo įstatymo:

2 straipsnis – „14. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus“;

14 straipsnis – „1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė.“

6.3. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (su vėlesniais pakeitimais) (toliau vadinama – Taisyklės):

25 punktas – „[...] Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos“;

26 punktas – „Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

7. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytais galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų. [...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustatė, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...], taip pat teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt.“ (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada).

Tyrimo išvados

8. Pareiškėjas skundžiasi dėl NŽT Skyriaus pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant jo 2019 m. vasario 19 d. prašymą.

9. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, teisinį reglamentavimą, konstatuotina:

9.1. Pareiškėjas 2019 m. vasario 19 d. kreipėsi į NŽT Skyrių prašydamas suteikti informaciją dėl nuosavybės teisių atkūrimo (šio rašto 3 punktas).

9.2. NŽT teisės aktų nustatytu terminu nepateikė Pareiškėjui atsakymo į 2019 m. vasario 19 d. prašymą, neinformavo apie termino prašymui išnagrinėti pratęsimą; atsakymas buvo pateiktas Pareiškėjui 2019 m. balandžio 26 d., t. y. praėjus 46 darbo dienoms po prašymo gavimo NŽT Skyriuje dienos (šios pažymos 5 punktas).

9.3. Vadovaujantis Taisyklių 25 punktu, prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, **turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos**. pagal Taisyklių 26 punkto nuostatas leidžiama pratęsti Taisyklių 25 punkte nustatytą terminą dar iki 20 darbo dienų tuo atveju, kai prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos (šios pažymos 6.3 punktas).

9.4. „Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...], taip pat teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt.“ (šios pažymos 7 punktas).

10. Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas nuostatas, darytina išvada, kad NŽT Skyrius, gavęs Pareiškėjo 2019 m. vasario 19 d. prašymą, **turėjo pareigą per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos išnagrinėti prašymą ir pateikti atsakymą**.

11. Apibendrinant konstatuotina, kad Pareiškėjo 2019 m. vasario 19 d. prašymas NŽT Skyriuje buvo išnagrinėtas **netinkamai, pažeidžiant teisės aktų reikalavimus ir nustatytus terminus bei Pareiškėjo teisę į tinkamą viešąjį administravimą** (šios pažymos 9.3 ir 9.4 punktai), todėl **skundas pripažintinas pagrįstu**.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

12. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X skundą **pripažinti pagrįstu**.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

13. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius rekomenduoja Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriui Laimonui Čiakui:

užtikrinti, kad ateityje pareiškėjų prašymai Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos ir jos struktūriniuose padaliniuose būtų nagrinėjami ir atsakymai būtų teikiami laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos ir terminų.

14. Apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., ***ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.***

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas